

Etnička diskriminacija u školi – prediktori i ishodi

Nataša Simić¹

¹Institut za psihologiju, Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

Etnička diskriminacija u školama može negativno uticati na psihološko blagostanje, vršnjačke odnose, razvoj identiteta i školsko postignuće učenika. Isto tako može voditi negativnim ishodima na novou škole, pa i čitave zajednice. U okviru projekta NIdEA, podržanog od strane Fonda za nauku Republike Srbije u okviru programa Identiteti, spovedeno je istraživanje koje se sastojalo iz dve faze – u prvoj fazi upitnicima su prikupljeni podaci iz 20 srednjih škola širom Srbije (uključujući i etnički mešovite i škole na kojima se nastava odvija na jeziku manjina), i to od 1846 učenika (od toga 30% pripadnika neke od manjinskih grupa – mađarske, bošnjačke ili romske), 617 roditelja i 409 nastavnika. U drugoj fazi, u sedam škola koje su učestvovali i u prvoj fazi, učenici (njih 380) su pisali narative podstaknuti jednom hipotetičkom (a opet veoma realističnom) sitacijom etničke diskriminacije u školskom kontekstu. Metod vinjeta nam je omogućio da učenici iskažu svoja uverenja o mogućim ishodima etničke diskriminacije u školi. Na osnovu rezultata obe istraživačke faze mogli smo da utvrđimo koje su sve odlike škole ali i pojedinca povezane sa učestalošću iskustva etničke diskriminacije, kao i kako ona utiče na dobrobit učenika. Takođe, mogli smo da otkrijemo sve pozitivne i negativne ishode etničke diskriminacije, te da utvrđimo ulogu škole u razrešenju konfliktnih situacija. Na tribini će biti prikazani rezultati istraživanja, ali i implikacije za dalja istraživanja i aktere u obrazovanju.